

ОЛГА ТОКАРЧУК

Нобелова
награда
за литература
2018

ЕМПУЗИОН

ПРЕВОД ОТ ПОЛСКИ КРУМ КРУМОВ

Когато докторът нахлу в чакалнята, дори не го погледна – само прелитна през помещението с бърза крачка, а зад него се развяваха полите на бялата му манта. Даде знак с ръка на пациента да го последва. Мечислав стана и почти в тръст притича след доктора към един голям кабинет с огромен прозорец, шкафове със стъклени витрини, най-различни медицински уреди и чудати фотьюли. Войнич с почуда видя, че о бюрото на доктора е опряна пушка – голяма, съвсем не ловна, а по-скоро уинчестър, с идеално полиран приклад. Докторът, без да се обръща, го покани да седне и по този начин Войнич се почувства сигурно прикрит зад бюрото, като в окоп.

Подаде препоръчителното писмо от професор Соколовски, но онзи само хвърли един поглед, значително по-заинтригуван от седящото пред него тяло. Младежът се почувства неудобно, а причината за това беше погледът, с който го оглеждаха. Сякаш докторът не виждаше пациента от далечния Лвов Мечислав Войнич, а само тялото, нещо предметно и механично. Най-напред невъзмутимо издърпа долния клепац на Войнич, като внимателно огледа цвета на лигавиците и очната ябълка. След това премести огледа си от брадичката къмто слепоочията, накрая му каза да се съблече от кръста нагоре, инспектира критично гръдния му кош и започна да натиска с пръст зърната на пациента.

– Леко увеличени, също както и лимфните възли – оповести. – Така ли сте по принцип?

– От няколко години – подхвърли стреснато Войнич.

Докторът го хвана под брадичката и прокара пръста си по двудневната неравномерна рехави брадица. Опипа внимателно лимфните възли, след което смелите му пръсти почукаха по гърба на пациента, добивайки оттам глух звук, дуднене като от подземие. Правеше това с голямо старание, сантиметър след сантиметър, като сапър, който търси скрита бомба. Всичко трая половин час, докато най-накрая докторът му заръча да се облече. Едва сега посегна към писмото. И заговори, попоглеждайки над телените рамки на очилата си:

– *Phthisis*. – Това прозвуча сякаш докторът изсвири. – *Tuberculosis*, туберкулоза, наричана още днес по-модерно: *Бацил на Кох*. Но вие знаете всичко това, нали, млади човече? Войнич, който приключваше със закопчаването на ризата, кимна утвърдително.

– Неособено напреднала, честно казано. Толкавичко, нещо мънинко, зрънце на нещо.

Phthisis значи разпад, знаете ли? – Той изрече думата *Zerfall* с видима наслада, като акцентува на *p*-то. – Но ние тук с разпада се оправяме.

– Да, методът на доктор Бремер... – понечи да започне Войнич, но Земпервайс се изправи нетърпеливо и размаха вдигнатата си длан.